

A valóban akadálymentes gyűjteményes kert

Előadó: Fördős-Hódy Erzsébet építész, rehabilitációs szakmérnök

Mozgássérültek Budapesti Egyesülete

Egyetemes Tervezés Információs- és Kutatóközpont (ETIKK)

2019. 02. 07.

Tartalom

- ▶ Akadálymentesség és egyetemes tervezés (elnevezés eredete, kialakulása; fogalmak közti kapcsolat)
- ▶ Vizsgálatok a tervezésben, szolgáltatások szervezésében
- ▶ ETIKK tapasztalatok a valóságban (jó és rossz példák)
- ▶ Javaslatok

Akadálymentesség és Egyetemes Tervezés

Mi az akadálymentesség? Egyetemes tervezés?

- ▶ Az akadálymentesítés fogalma és fejlődése (különböző országok és felfogások közti különbségek), elnevezésbeli változatok (Barrier free design, Accesible design, Universal Design, Design for All, Inclusiv Design = Egyetemes Tervezés)
- ▶ Kiknek tervezünk (tervezői részről)? Kiknek szolgáltatunk (fenntartói elképzelések, felhasználói körök)?

Jogsabályi háttér:

Akadálymentességre vonatkozóan (épített környezet, szolgáltatások):

253/1997. Korm. rendelet (OTÉK)

Esélyegyenlőségi törvény:

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

Egyetemes tervezésre vonatkozóan:

2007. évi XCII. törvény (CRPD Egyezmény) -Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv -Magyarország 2007-ben ratifikálta a direktívát

Standard VS DFA (egyetemes tervezés>akadálymentesítés)

Az egyetemes tervezés eszméje, 7 alapelve

- ▶ Egyenlő használat
- ▶ Rugalmasság
- ▶ Egyszerű működtetés
- ▶ Könnyen érzékelhető információ
- ▶ Tévedés minimalizálása
- ▶ Minimális erőfeszítés
- ▶ Megfelelő hely és méret

Vizsgálatok

7alapelv vizsgálatai és akadálymentességi vizsgálatok: példák-bejáratok kialakítása

- Bejárat akadálymentes megközelítése (parkoló kialakítás, parkoló EGYENLŐ HASZNÁLAT)
- Akadálymentes be és kijáratok (ELEGENDŐ HELY ÉS MÉRET; küszöbmentes)
- Bejáratok szerkezeteinek kezelhetősége (TÉVEDÉS MINIMALIZÁLÁSA, EGYÉRTELMŰ HASZNÁLAT, ELEGENDŐ HELY ÉS MÉRET)

7alapelv vizsgálatai és akadálymentességi vizsgálatok: példák-belső közlekedés

- Belső akadálymentes közlekedés (logikus felépítés, kapcsolat a terek között EGYENLŐ HASZNÁLAT)
- Akadálymentes szolgáltatás(kiállítási felületek érzékelhetősége ELEGENDŐ HELY ÉS MÉRET; információk közlése RUGALMASSÁG)
- Fogasztótér használhatósága (Pultmagasság és kialakítás EGYÉRTELMEŰ HASZNÁLAT, ELEGENDŐ HELY ÉS MÉRET)

7alapelv vizsgálatai és akadálymentességi vizsgálatok: példák-berendezések

- Berendezések akadálymentes megközelítése és használata (kapcsolat a terek között **EGYENLŐ HASZNÁLAT**)
- Berendezések/bútorok használhatósága (asztalmagasság és kialakítás **EGYÉRTELMŰ HASZNÁLAT, ELEGENDŐ HELY ÉS MÉRET**)

7alapelv vizsgálatai és akadálymentességi vizsgálatok: példák-infokommunikáció

- Berendezések akadálymentes megközelítése és használata (kapcsolat a terek között EGYENLŐ HASZNÁLAT)
- Berendezések akadálymentes használhatósága (kezelési felületek akadálymentessége és kialakítása, infokommunikációs karbantartás, aktualizált elemek, EGYÉRTELMŰ HASZNÁLAT, RUGALMASSÁG, EGYENLŐ HASZNÁLAT)

Jó és rossz tapasztalatok

Jó és rossz példák, tapasztalatok

- Akadálymentes sétaútvonalak (mindenki számára, EGYENLŐ HASZNÁLAT, KÖNNYEN ÉRZÉKELHETŐ INFORMÁCIÓ)
- Emelt ágyások (biztonság és védelem, könnyű kezelhetőség, MINIMÁLIS ERŐKIFEJTÉS, RUGALMASSÁG)
- Tapintható, és szagolható/ízlelhető növények (kiegészítő információk érzékeikben)
- csökkent képességűeknek)

Jó és rossz példák, tapasztalatok

- Megközelíthető és nem elérhető látnivalók (esélyegyenlőség biztosítása)
- Kiegészítő infokommunikációs megoldások rendelkezésre állása (információ mindenkinek, egyenlő módon)

Jó és rossz példák, tapasztalatok

- Akadálytól nem mentes sétaútvonalak- burkolatok „járhatósága, lejtők mértéke (5-max.8!, EGYENLŐHASZNÁLAT?, KÖNNYŰ HASZNÁLAT?)
- Padkák és szegélyek problémái (átközlekedésük megoldása a releváns helyeken- max 2 cm különbség)
- Megközelíthető és nem elérhető látnivalók (esélyegyenlőség biztosítása)

Alternatív megoldások

Egyenlő esély biztosítása

- Bérelhető alternatív közlekedési eszközök- pl.kölcsönözhető manuális kerekesszékes, mopedek, Segway- a nehezebb terepre
- Infokommunikációs fejlesztések-pl. letölthető applikációk alkalmazása, internetes felületek akadálymentesítése (WCAG 2.0)
- Érzékenyítő programok a helyszínen partnerek bevonásával

Mókázás a szabadban

Akadálymentes és egyetemesen tervezett játszóterek

- „Játék Összeköt” programban a Szerencsejáték Zrt.-vel együttműködésben- egyetemesen tervezett (befogadó) pilot játszóterek létrehozása Magyarországon (2018.Bp.3. ker.Csillagház, Veszprém)
- Ép és fogyatékos gyermekek együtt játszásának színterei, társadalmi szemléletformálás
- Mit jelent az egyetemesen tervezett játszótér és hol van létjogosultsága? (közpark, intézmények belső területe, arborétum...)
- Milyen játszóeszközök, milyen környezet szükségesek?

Köszönöm a figyelmet!

Közreműködő munkatársak:

**Fekete Nikolett
Tóth Zoltán
Nagy Gábor**

Kapcsolat:

Web: www.etikk.hu

Mail: etikk@etikk.hu

Tel: 06-1-205-3174

